Opozorilo: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

Neuradno prečiščeno besedilo Pravilnika o izvrševanju vzgojnega ukrepa oddaje mladoletnika v prevzgojni dom obsega:

- Pravilnik o izvrševanju vzgojnega ukrepa oddaje mladoletnika v prevzgojni dom (Uradni list RS, št. 73/00 z dne 19. 8. 2000),
- Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o izvrševanju vzgojnega ukrepa oddaje mladoletnika v prevzgojni dom (Uradni list RS, št. 127/06 z dne 7. 12. 2006),
- Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o izvrševanju vzgojnega ukrepa oddaje mladoletnika v prevzgojni dom (Uradni list RS, št. 74/09 z dne 25. 9. 2009).

P R A V I L N I K
o izvrševanju vzgojnega ukrepa oddaje mladoletnika v prevzgojni dom

(neuradno prečiščeno besedilo št. 2)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Ta pravilnik podrobneje ureja izvrševanje vzgojnega ukrepa oddaje mladoletnika v prevzgojni dom (v nadaljnjem besedilu: vzgojni ukrep).

2. člen

Izvrševanje vzgojnega ukrepa v prevzgojnem domu (v nadaljnjem besedilu: dom) mora potekati tako, da omogoča mladoletniku izobraževanje, priučevanje in usposabljanje za delo, športno ter ustvarjalno in kulturno udejstvovanje.

Dom je dolžan ukreniti vse, kar je potrebno, da prepreči izvajanje pritiskov skupin mladoletnikov ali posameznikov nad drugimi skupinami, ali posamezniki, medsebojno obračunavanje ali ustrahovanje, izkoriščanje, žaljenje, poniževanje ali zasmehovanje.

Dom mora v sodelovanju z enoto, pristojno za zaščito ogroženih oseb (v nadaljnjem besedilu: enota), ukreniti vse, kar je potrebno za zagotovitev varnosti mladoletnika, ki je zaščitena oseba po zakonu, ki ureja zaščito prič (v nadaljnjem besedilu: zaščitena oseba).

II. SPREJEM MLADOLETNIKA V DOM

3. člen

Dom sprejme mladoletnika na podlagi obvestila o napotitvi na izvršitev vzgojnega ukrepa, ki ga pošlje pristojni center za socialno delo skupaj z odločbo, s katero je bil vzgojni ukrep mladoletniku izrečen.

Pristojni center za socialno delo pošlje hkrati socialno poročilo, ki zajema podatke o osebnostnem razvoju in zorenju osebnosti mladoletnika, podatke za oceno družinskega stanja ter zaključno poročilo vzgojnega zavoda, če je bil mladoletnik pred sprejemom v dom v takem zavodu.

Če mladoletnik na določen dan ne pride v dom, dom o tem najpozneje v treh dneh obvesti pristojni center za socialno delo, ki ga je napotil na nastop vzgojnega ukrepa.

V zvezi z zaščiteno osebo center za socialno delo pri pripravi obvestila iz prvega odstavka tega člena in socialnega poročila iz drugega odstavka tega člena upošteva odločitve komisije, pristojne za zaščito ogroženih oseb, in sodeluje z enoto. Enota poskrbi za varen prihod zaščitene osebe v dom.

4. člen

Ob sprejemu mladoletnika v dom je treba ugotoviti njegovo istovetnost. Istovetnost zaščitene osebe se ugotavlja s sodelovanjem enote.

O sprejemu mladoletnika na izvrševanje vzgojnega ukrepa dom najpozneje v osmih dneh obvesti sodišče, ki je mladoletniku vzgojni ukrep izreklo.

Če gre za zaščiteno osebo, se prejšnji odstavek ne uporablja. Enota na ustrezen način obvesti sodišče o sprejemu zaščitene osebe v dom.

5. člen

Ob sprejemu v dom se mora mladoletnik okopati.

Po potrebi se odredi tudi dezinsekcija in druge higienske ukrepe.

6. člen

Ob sprejemu v dom se mladoletniku odvzamejo predmeti, ki jih po hišnem redu ne sme imeti pri sebi. O odvzetih predmetih se mladoletniku izda potrdilo, v katerem morajo biti odvzete stvari opisane. Kopija potrdila se vloži v njegov osebni spis.

O odvzetih predmetih iz prejšnjega odstavka se vodi posebna evidenca po kartotečnem sistemu.

Odvzeti dragoceni predmeti in denar se vpišejo v posebno knjigo, ki se hrani skupaj z odvzetimi dragocenimi predmeti in denarjem.

Odvzeti predmeti se hranijo v ustreznem prostoru, odvzeti dragoceni predmeti in denar pa v ustrezno zavarovani depozitni blagajni doma.

7. člen

Če je nujno, mora mladoletnika ob sprejemu v dom še isti dan pregledati domski zdravnik. Če to ni mogoče, je treba mladoletnika odpeljati k zdravniku v zdravstveno organizacijo zunaj doma.

Vsak sprejeti mladoletnik mora biti praviloma zdravniško pregledan prvi dan, ko domski zdravnik v domu dela, najkasneje pa v enem tednu po sprejemu v dom.

8. člen

Dom je dolžan mladoletnika ob sprejemu v dom fotografirati in mu vzeti prstne odtise, bris ustne sluznice in druge potrebne biometrične podatke. Mladoletnikova fotografija, prstni odtisi in ostali pridobljeni biometrični podatki se vložijo ali nalepijo v njegov osebni spis.

Prvi delovni dan po sprejemu v dom se mladoletnika vpiše v matično knjigo in zanj odpre osebni list. Osebne podatke v zvezi z zaščiteno osebo za matično knjigo in osebni list zagotovi enota.

Delavci doma so morajo podatke o zaščiteni osebi varovati kot poklicno skrivnost.

III. POSTOPEK Z MLADOLETNIKOM V SPREJEMNEM OBDOBJU

9. člen

Sprejemno obdobje traja do 20 dni.

V sprejemnem obdobju je treba mladoletnika seznaniti z njegovimi pravicami in dolžnostmi med izvrševanjem vzgojnega ukrepa, ga uvajati v novo okolje in seznanjati z namenom bivanja v domu in podrobneje predstaviti hišni red doma.

10. člen

Med sprejemnim obdobjem je treba o mladoletniku zbrati podatke o njegovem zdravstvenem stanju, šolski izobrazbi, vedenjskih in osebnostnih značilnostih, družinski in socialni problematiki ter druge podatke, ki so pomembni za presojo mladoletnikove osebnosti, naravo in njegove osebnostne motenosti in podatke o okolju ter razmerah, v katerih je mladoletnik živel in ki so vplivali na njegov razvoj.

V obdobju iz prejšnjega odstavka dom pridobi tudi poročilo organa socialnega varstva, če ni bilo priloženo odločbi sodišča, ki jo je treba izvršiti.

Če se ugotovi, da so bili mladoletniku že izrečeni drugi vzgojni ukrepi oziroma da se je zoper njega pred sprejemom v dom izvrševal kakršenkoli zavodski vzgojni ukrep, zaprosi dom pristojno sodišče oziroma vzgojni zavod za poročilo in morebitno drugo dokumentacijo.

Podatke iz prejšnjih odstavkov o zaščiteni osebi zagotovi enota.

11. člen

V sprejemnem obdobju bivajo mladoletniki v bivalnih prostorih, ki so ločeni od bivalnih prostorov ostalih mladoletnikov in ki so prilagojeni za bivanje v sprejemnem obdobju.

Bivalni prostor iz prejšnjega odstavka se za zaščiteno osebo določi v sodelovanju z enoto.

12. člen

Med trajanjem sprejemnega obdobja dela z mladoletnikom strokovna skupina, v kateri mora biti praviloma pedagog, socialni delavec, psiholog, zdravnik, učitelj praktičnega pouka in predstavnik paznikov (v nadaljnjem besedilu: strokovna skupina). Po potrebi sodeluje v skupini tudi psihiater.

Če gre za zaščiteno osebo, se strokovna skupina iz prejšnjega odstavka sestavi v skladu z usmeritvami enote, katere predstavnik tudi sodeluje v strokovni skupini.

13. člen

Ko strokovna skupina iz prejšnjega člena prouči podatke o sprejetem mladoletniku, se sestane na sprejemni konferenci, na kateri zlasti:
- razpravlja o zdravstvenih, pedagoških, socialnih in psiholoških ugotovitvah in predlogih zbranih v sprejemnem obdobju,
- sestavi za mladoletnika okvirni osebni načrt (v nadaljnjem besedilu: osebni načrt),
- določi vzgojno skupino, v katero se vključi mladoletnik.

Pri sestavi osebnega načrta za zaščiteno osebo je treba upoštevati usmeritve enote, da se zagotovi njena varnost.

14. člen

Osebni načrt za mladoletnika vsebuje zlasti:
- vse aktivnosti, katerih naj bi se mladoletnik udeleževal, ter omejitve in ugodnosti, ki naj bi jih bil deležen;
- cilje na posameznih področjih ter metode, tehnike in okvirne usmeritve za delo z mladoletnikom;
- konkretne zadolžitve posameznih strokovnih služb in mladoletnika pri doseganju ciljev iz osebnega načrta;
- realizacijo in opazovanja mladoletnikovega vedenja in dosežkov med potekom in ob zaključku izvajanja vzgojnega ukrepa.

Strokovna skupina je dolžna pri sestavljanju osebnega načrta zagotoviti mladoletniku ustvarjalno sodelovanje.

Osebni načrt potrdi pedagoški vodja doma.

15. člen

Mladoletnika je treba v celoti seznaniti z osebnim načrtom, še preden je zaključeno sprejemno obdobje.

Še posebej mu je potrebno obrazložiti, v katero vzgojno skupino bo vključen, način in potek morebitnega izobraževanja ter predvideno razporeditev na delo.

Potrjen osebni načrt se mladoletniku ponudi v podpis.

Osebni načrt in dokumentacija o ugotovitvah v sprejemnem obdobju ter ugotovitve sprejemne konference se vloži oziroma vpiše v mladoletnikov osebni spis.

16. člen

Strokovna skupina je dolžna voditi in spremljati izvajanje osebnih načrtov mladoletnikov. Po potrebi jih ponovno obravnava, ustrezno spremeni ali dopolni.

IV. NASTANITEV, PREHRANA, OSKRBA IN IZRABA PROSTEGA ČASA MLADOLETNIKOV

17. člen

Bivalni prostori doma, v katerih bivajo mladoletniki, morajo biti opremljeni tako, da omogočajo izvajanje vzgojnega programa in hišnega reda doma.

Bivalni prostori za mladoletnice so ločeni od bivalnih prostorov za mladoletnike.

Zaščitena oseba se v bivalni prostor razporedi ob upoštevanju odločitve komisije, pristojne za zaščito ogroženih oseb, in usmeritve enote.

18. člen

Mladoletniki dobijo dnevno najmanj tri obroke hrane. Obroki prehrane se pripravljajo skladno s prehranskimi normativi, ki jih potrdi Inštitut za varovanje zdravja Republike Slovenije.

Prehrana mladoletnikov se pripravlja pod nadzorstvom zdravstvene službe doma.

Zaščitena oseba dobiva hrano po postopku in na način, ki ga določi enota.

19. člen

Mladoletniki lahko nosijo svojo obleko, perilo in obutev.

Mladoletnike, ki nimajo svoje primerne obleke, perila in obutve, oskrbi s tem dom.

Obleka, perilo in obutev iz tega člena se označi in se med mladoletniki ne zamenjuje.

20. člen

Dom je dolžan za mladoletnike organizirati koristno in smotrno izrabo prostega časa. Mladoletnikom je treba v skladu s hišnim redom omogočiti aktivno sodelovanje pri športnih in drugih oblikah rekreacije na prostem.

Za zaščiteno osebo dom organizira izrabo prostega časa v sodelovanju z enoto.

V. DELO MLADOLETNIKOV

21. člen

Mladoletniki, ki niso vključeni v izobraževanje in se tudi ne priučujejo, se razporejajo na delo v domu, izjemoma pa tudi zunaj doma v skladu s programom vzgojnega dela in osebnim načrtom.

O delu mladoletnika zunaj doma odloča direktor doma, pri čemer upošteva razloge varnosti, reda in discipline ter izvedbo osebnega načrta.

Zaščitena oseba se razporedi na delo le ob soglasju in v skladu z usmeritvami enote.

22. člen

Pri delu nosijo mladoletniki delovno obleko in obutev, ki mora ustrezati higienskim in tehničnim predpisom o varstvu pri delu.

Stroške za nabavo in vzdrževanje delovne obleke iz prejšnjega odstavka nosi gospodarska dejavnost doma.

VI. ZDRAVSTVENO VARSTVO MLADOLETNIKOV

23. člen

Mladoletnikom je zagotovljena osnovna zdravstvena dejavnost v domu.

Dom mora imeti primerno opremljeno splošno in zobozdravstveno ambulanto in bolniško sobo za zdravljenje mladoletnikov.

Za vsakega mladoletnika vodi dom zdravstveni karton o njegovem splošnem zdravstvenem stanju, ki je sestavni del zdravstvene dokumentacije, katera se za mladoletnika vodi po splošnih predpisih.

24. člen

Mladoletnikom mora dom zagotoviti zdravniško pomoč. V nujnih primerih je treba takoj poklicati zdravniško pomoč.

Po odredbi domskega zdravnika je dom dolžan poslati mladoletnika na zdravljenje v bolnišnico ali drugo ustrezno zdravstveno ustanovo oziroma specialistični zdravniški pregled zunaj doma.

Na predlog strokovne skupine lahko pošlje zdravnik iz prejšnjega odstavka tega člena mladoletnika, ki uživa prepovedane droge ali alkohol, na zdravljenje v ustrezno zdravstveno ali drugo ustanovo zunaj doma, če s tem soglaša direktor doma.

Če je na zdravljenje iz drugega in tretjega odstavka tega člena treba poslati zaščiteno osebo, dom pripravi in izvede ukrepe za zagotovitev njene varnosti v sodelovanju z enoto.

25. člen

O hujši bolezni mladoletnika je dolžan dom obvestiti njegove ožje družinske člane. Če gre za zaščiteno osebo, dom najprej obvesti enoto, ki ravna v skladu z zakonom, ki ureja zaščito prič.

26. člen

Mladoletnikom je treba omogočiti cepljenje proti hepatitisu B in proti klopnemu meningoencefalatisu ob pogojih in na način, ki jih določa zakon o nalezljivih boleznih.

Dom je mladoletnika dolžan seznaniti z možnostjo zaupnega testiranja na okužbo z virusom HIV in virusom hepatitisa in jim o tem posredovati potrebne informacije ter nasvete.

27. člen

Mladoletnikom, odvisnim od prepovedanih drog, je treba zagotoviti možnost vključitve v program obravnave odvisnosti, ki omogoča obiskovanje programov edukacije in motivacije, ter nadaljnjo rehabilitacijo v oddelkih brez drog.

Mladoletnikom, ki niso odvisni od drog in ne želijo priti v stik z drogo, je treba zagotoviti bivanje v oddelkih brez drog.

Mladoletnikom, ki ne zmorejo vključitve v obravnavo, je treba zagotoviti vključevanje v programe zmanjševanja škode.

Obravnava odvisnosti mora potekati v skladu z navodilom, ki ureja obravnavo zaprtih oseb, odvisnih od prepovedanih drog.

28. člen

Dokazovanje prisotnosti prepovedanih drog in njihovih presnovkov v telesu in alkohola pri mladoletniku iz 63. člena zakona o izvrševanju kazenskih sankcij (v nadaljnjem besedilu: zakon) opravi delavec zdravstvene službe ali drug ustrezno usposobljen delavec doma.

Prisotnost psihoaktivnih snovi v telesu se opravi z imunokemijskimi urinskimi testi, prisotnost alkohola pa z alko testi.

Uporaba imunokemijskih urinskih testov in alko testov je dovoljena samo v primerih, ko ima mladoletnik sklenjen terapevtski dogovor in je v procesu obravnave v zavodu ali da pismeno soglasje za izvedbo testa.

29. člen

Dom je dolžan obveščati Upravo Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij (v nadaljnjem besedilu: uprava) o nesrečah pri delu mladoletnikov, samopoškodbah in drugih telesnih poškodbah, samomorih in poizkusih samomora, dalj časa trajajočem odklanjanju hrane in podobno.

30. člen

Če mladoletnik umre med izvrševanjem vzgojnega ukrepa v domu, obvesti dom o smrti njegove starše ali skrbnika ter sodišče, ki je vzgojni ukrep izreklo, po potrebi pa tudi druge osebe.

Če med izvrševanjem vzgojnega ukrepa v domu umre zaščitena oseba, dom o tem nemudoma obvesti enoto, ki ravna v skladu z zakonom, ki ureja zaščito prič.

VII. INVALIDSKO ZAVAROVANJE MLADOLETNIKOV

31. člen

Dom je ob sprejemu dolžan mladoletnika na predpisanem obrazcu zavarovati za invalidnost in telesno okvaro iz 66. člena zakona.

32. člen

Ko nastopi zavarovalni primer, je dom dolžan takoj ukreniti vse potrebno, da se začne postopek za uveljavitev pravic mladoletnikov iz invalidskega zavarovanja.

33. člen

Uprava sklene z izbrano zavarovalnico zavarovalno pogodbo iz 69. člena zakona.

Če je mladoletnik med izvrševanjem vzgojnega ukrepa utrpel trajno izgubo splošne delovne zmožnosti, mu je dom dolžan nuditi ustrezno pravno pomoč za uveljavljanje pravic po zavarovalni pogodbi iz tega člena.

34. člen

Prošnjo mladoletnika ali predlog strokovne skupine za izvajanje poklicne rehabilitacije zunaj zavoda pošlje dom s svojim mnenjem upravi, ki izda o zadevi ustrezno odločbo.

VIII. VZGOJNO DELO Z MLADOLETNIKI

35. člen

Vzgojno delo z mladoletniki poteka po programu vzgojnega dela doma, ki ga sprejme uprava.

Program vzgojnega dela doma vsebuje:
- strokovno teoretična izhodišča postopanja z mladoletniki;
- organizacijske in vsebinske okvire dela z mladoletniki;
- oblike splošnega izobraževanja in poklicnega usposabljanja mladoletnikov;
- oblike kulturnih, športno-vzgojnih in rekreativnih ter drugih prostočasnih dejavnosti mladoletnikov;
- razporejanje mladoletnikov na delo;
- specifične terapevtske oblike dela z mladoletniki;
- oblike sodelovanja mladoletnikov pri organizaciji dela in življenja v domu;

- oblike socialne pomoči in socialnega vključevanja med prestajanjem vzgojnega ukrepa in po njem;
- način evidentiranja opravljenega prevzgojnega dela;

Program vzgojnega dela doma izvajajo strokovni delavci doma.

Pri vzgojnem delu z zaščiteno osebo je treba upoštevati odločitve komisije, pristojne za zaščito ogroženih oseb, in usmeritve enote.

36. člen

Vzgojno delo z mladoletniki poteka v domu individualno, v vzgojnih skupinah in v posebni vzgojni skupini z intenzivnejšim postopkom iz 195. člena zakona (v nadaljnjem besedilu: posebna skupina).

Vzgojne skupine mladoletnikov se oblikujejo na podlagi ugotovitev v sprejemnem obdobju ter potreb in začrtanih ciljev iz osebnih načrtov mladoletnikov ter programa vzgojnega dela doma.

37. člen

Vsaka vzgojna skupina mladoletnikov mora imeti skupinski program, ki ga sestavi vodja vzgojne skupine na podlagi osebnih načrtov vključenih mladoletnikov, v soglasju s pedagoškim vodjem doma.

Za sestavo skupinskega programa se smiselno uporabljajo predpisi o šolstvu ob upoštevanju skupnih in posebnih nalog, ki so definirane v vzgojnem programu doma.

38. člen

Vzgojno skupino vodi vzgojitelj, ki ga določi pedagoški vodja v soglasju z direktorjem doma.

Vzgojitelju se po potrebi dodeli sodelavec izmed članov strokovne skupine doma.

Vzgojitelj je dolžan skrbeti za izvajanje skupinskega programa vzgojnega dela ter za realizacijo osebnih načrtov vključenih mladoletnikov.

Vzgojna skupina ima praviloma stalnega vzgojitelja.

Vzgojitelj mora o svojem delu voditi dnevnik.

39. člen

Mladoletniki vseh vzgojnih skupin so vključeni v domsko skupnost. Na sestankih domske skupnosti se obravnava problematika, ki se nanaša na življenje in delo v domu ter druge aktivnosti, določene s programom vzgojnega dela doma.

40. člen

Predlog za premestitev mladoletnika iz vzgojne skupine v posebno skupino poda vodja strokovne skupine doma.

Strokovna skupina doma mora enkrat tedensko preveriti utemeljenost bivanja mladoletnika v posebni skupini in realizacijo namena bivanja vpisati v osebni spis. Mladoletnika se po prenehanju razlogov za bivanje v posebni skupini premesti nazaj v vzgojno skupino. Odločitev o tem se vpiše v osebni načrt.

IX. IZOBRAŽEVANJE MLADOLETNIKOV

41. člen

Mladoletniki, ki nimajo dokončane popolne osnovnošolske izobrazbe, se vključujejo v osnovnošolsko izobraževanje na način, kot je to predvideno v osebnem načrtu.

42. člen

Pouk v poklicni šoli se izvaja po predmetniku in učnih načrtih, ki so določeni s predpisi o poklicnem izobraževanju.

Če je poklicno izobraževanje predvideno v osebnem načrtu, se v poklicno šolo vključujejo mladoletniki, ki izpolnjujejo pogoje za tovrstno izobraževanje.

Praktični pouk se izvaja praviloma v učnih delavnicah, ki so v okviru gospodarske dejavnosti doma.

Posameznim mladoletnikom se lahko na njihovo željo omogoči vključitev v poklicno ali drugo šolo izven doma, če izpolnjujejo pogoje za prost izhod iz doma.

43. člen

Usposabljanje mladoletnika poteka po programu, ki ga sestavi strokovna skupina v sodelovanju z odgovornimi delavci izobraževalne in gospodarske dejavnosti doma.

Mladoletniki iz prejšnjega odstavka opravljajo izpit pred ustrezno komisijo. Po uspešno opravljenem izpitu se mladoletniku izda listino, iz katere je razvidna mladoletnikova usposobljenost za opravljanje določenega dela.

X. POHVALE IN NAGRADE MLADOLETNIKOV

44. člen

Za prizadevanje in uspehe pri delu, izobraževanju, krepitev dobrih medsebojnih odnosov, aktivno sodelovanje v vzgojni skupini, domski skupnosti ter pri šolskih, kulturnih in športnih dejavnostih se posameznim mladoletnikom ali skupini lahko izrekajo pohvale in podeljujejo nagrade.

Predlog za izrek pohvale ali podelitev nagrade iz prejšnjega odstavka lahko podajo vzgojna skupina, domska skupnost in tudi posamezni delavci doma.

Pohvale in nagrade izreka oziroma podeljuje direktor ali delavec doma, ki ga on pooblasti.

Z izrečenimi pohvalami oziroma podeljenimi nagradami je treba seznaniti vse mladoletnike doma.

XI. UGODNOSTI, LETNI POČITEK IN SKUPNO LETOVANJE MLADOLETNIKOV

45. člen

Ugodnosti, določene v hišnem redu doma na podlagi 188. člena zakona, podeljuje mladoletnikom direktor ali od njega pooblaščen delavec doma na predlog strokovne skupine.

Po postopku iz prejšnjega odstavka se mladoletnikom omogoči, da izkoristijo letni počitek zunaj zavoda, če so pridobili pravico do letnega počitka iz dela ali izobraževanja.

Pri podeljevanju ugodnosti zaščiteni osebi je treba upoštevati usmeritve enote.

46. člen

Dom lahko organizira za mladoletnike, ki se primerno vedejo in dosegajo dobre uspehe pri delu ali izobraževanju in če niso begosumni, skupno letovanje zunaj doma v Republiki Sloveniji.

V času letovanja se smiselno uporablja hišni red doma.

Za organizacijo in izvedbo letovanja mladoletnikov skrbijo ustrezni delavci doma, ki jih določi direktor doma.

47. člen

Pohvale, nagrade in podeljene ugodnosti je treba vpisati v mladoletnikov osebni spis.

XII. DISCIPLINSKO KAZNOVANJE, ODŠKODNINSKA ODGOVORNOST IN IZLOČITEV MLADOLETNIKOV

48. člen

Disciplinski prestopki mladoletnikov so:
- nepravilen odnos do delavcev doma ali mladoletnikov;
- nedovoljena oddaljitev iz okolice doma, delovnega mesta, učilnice ali učne delavnice;
- neprimerno obnašanje;
- kajenje v prostorih, kjer to ni posebej dovoljeno;
- posedovanje alkoholnih pijač in narkotikov;
- malomaren odnos do dela, domskega inventarja in delovnih sredstev;
- neredno vstajanje in odhod k nočnemu počitku;
- odklanjanje čiščenja bivalnih in drugih prostorov.

49. člen

Disciplinske kazni izreka direktor doma ali oseba, ki jo za to pooblasti direktor doma (v nadaljnjem besedilu: oseba, ki vodi disciplinski postopek).

Predsednika, njegovega namestnika in člane komisije ter njihove namestnike imenuje z odločbo direktor uprave izmed strokovnih delavcev doma s področja tretmaja, pazniške službe in gospodarske dejavnosti. Predsednik in namestnik predsednika komisije morata imeti praviloma pravno izobrazbo. **(črtan)**

Komisija odloča v sestavi predsednika in dveh članov. **(črtan)**

Če gre za zaščiteno osebo se komisija iz prejšnjih odstavkov sestavi v skladu z usmeritvami enote, katere predstavnik tudi sodeluje v komisiji. **(črtan)**

50. člen

Oseba, ki vodi disciplinski postopek mora po prejemu predloga za začetek disciplinskega postopka nemudoma določiti rok za disciplinsko obravnavo in ga pisno sporočiti mladoletniku, zoper katerega je podan predlog za disciplinski postopek. Hkrati ga tudi pouči, da lahko na svoje stroške najame pooblaščenca, ki ga bo zagovarjal v disciplinskem postopku.

Disciplinska obravnava mora biti opravljena v roku treh dni po vložitvi predloga za začetek disciplinskega postopka.

Na disciplinski obravnavi mora biti mladoletnik zaslišan. Preveriti je treba njegov zagovor in ugotoviti dejanski stan disciplinskega prestopka ter druge okoliščine, ki zadevajo disciplinski prestopek ter osebnost mladoletnika, ki so pomembne za pravilno izbiro oziroma odmero disciplinske kazni, od katere je pričakovati, da bo z njo v največji meri dosežen namen kaznovanja. Na disciplinski obravnavi je treba zaslišati tudi morebitne priče, ki jih predlaga mladoletnik oziroma predlagatelj disciplinskega postopka.

Če mladoletnik navaja, da iz zdravstvenih razlogov ni zmožen prestajati disciplinske kazni namestitve v poseben prostor, mora o tem oseba, ki vodi disciplinski postopek pridobiti mnenje zdravnika.

51. člen

O vsaki izrečeni disciplinski kazni je treba izdati obrazloženo pisno odločbo in jo v 24 urah vročiti mladoletniku.

Če se mladoletnik pritoži zoper odločbo iz prejšnjega odstavka, mora dom takoj, najkasneje pa v 48 urah pritožbo odstopiti upravi. Pritožbi mora priložiti izpodbijano odločbo, gradivo o disciplinskem prestopku in mladoletnikov osebni spis.

52. člen

Če iz zdravstvenih razlogov v obdobju dveh mesecev ni mogoče izvršiti disciplinske kazni namestitve v poseben prostor, se mladoletniku izreče druga disciplinska kazen.

53. člen

Disciplinska kazen namestitve v poseben prostor je v tem, da mora mladoletnik prebivati sam v določenem prostoru, kolikor traja izrečena kazen, razen ob obiskih in med triurnim bivanjem na prostem, če mu je bila izrečena disciplinska kazen namestitve v poseben prostor brez pravice do dela.

54. člen

Med prestajanjem disciplinske kazni namestitve v poseben prostor morajo biti mladoletniku zagotovljeni ustrezni higienski in zdravstveni pogoji. Poseben prostor mora biti opremljen s posteljo, mizo in stolom.

55. člen

Med prestajanjem disciplinske kazni namestitve v poseben prostor mora mladoletnika obiskati domski zdravnik in delavec doma, ki ga določi direktor. Če zdravnik ugotovi, da bi nadaljnje prestajanje disciplinske kazni namestitve v poseben prostor ogrozilo mladoletnikovo zdravje, obvesti o tem direktorja, ki odredi, da se prestajanje disciplinske kazni ustavi.

56. člen

Vse disciplinske kazni, izrečene mladoletniku, se vpišejo v njegov osebni spis.

Kopijo odločbe o izrečeni disciplinski kazni namestitve mladoletnika v poseben prostor dostavi dom tudi upravi.

57. člen

Če mladoletnik povzroči namenoma ali iz hude malomarnosti domu škodo, jo mora povrniti skladno s splošnimi predpisi.

Obstoj škode in okoliščine, v katerih je nastala, ugotavlja tričlanska komisija, ki jo imenuje direktor doma.

Komisija iz prejšnjega odstavka zbere potrebno dokumentacijo, ki izkazuje obstoj in višino škode. O svojih ugotovitvah sestavi zapisnik.

58. člen

Škoda, ki jo je povzročil mladoletnik, se oceni po dejanski vrednosti poškodovane ali uničene stvari na dan škodnega primera.

Če povzroči škodo več mladoletnikov, se smiselno uporabljajo splošni predpisi o odškodninski odgovornosti povzročiteljev škode.

Če mladoletnik škode ni pripravljen plačati, pošlje dom pristojnemu državnemu pravobranilstvu Republike Slovenije poročilo z dokaznim gradivom in predlogom, da vloži proti povzročitelju škode tožbo.

59. člen

Dom je dolžan upravi poslati fotokopijo odločbe s svojim poročilom o namestitvi mladoletnika v poseben prostor.

Pritožbo zoper odločbo o odreditvi ukrepa namestitve mladoletnika v poseben prostor in mladoletnikov osebni spis mora dom nemudoma poslati upravi.

XIII. UVELJAVLJANJE IN VARSTVO PRAVIC TER PRITOŽBE MLADOLETNIKOV

60. člen

Če mladoletnik domu izroči predlog za sodno varstvo iz 83. člena zakona oziroma odškodninski zahtevek, dom odškodninski zahtevek skupaj s svojim poročilom dostavi upravi v nadaljnje reševanje.

61. člen

Generalni direktor uprave je dolžan v najkrajšem možnem času po prejemu mladoletnikove pritožbe in poročila o pritožbenih navedbah doma ukreniti vse potrebno, da se ugotovi, ali so bile kršene mladoletnikove pravice oziroma ali je bilo ravnanje in postopanje delavcev doma zakonito in primerno.

Če generalni direktor ugotovi, da je pritožba utemeljena, naroči direktorju doma, da ukrene kar je potrebno, da se mladoletniku zagotovijo njegove pravice.

O ugotovitvah in morebitnih ukrepih v pritožbenem postopku generalni direktor uprave mladoletnika seznani pisno in ga hkrati pouči, da ima pravico poslati pritožbo Ministrstvu za pravosodje, če meni, da njegova pritožba ni bila ustrezno rešena.

Mladoletnik lahko pritožbo na Ministrstvo za pravosodje poda pisno ali ustno na zapisnik, lahko pa se pritoži tudi ustno delavcu Ministrstva za pravosodje, ki je pooblaščen, da opravlja nadzor nad domom.

Uprava mora poslati pisno pritožbo mladoletnika skupaj s poročilom doma in mladoletnikovim osebnim spisom Ministrstvu za pravosodje v treh dneh po prejemu pritožbe.

Odgovor na pritožbo pošlje Ministrstvo za pravosodje mladoletniku preko uprave.

62. člen

Pravno pomoč po 211. členu zakona nudijo mladoletniku za to usposobljeni strokovni delavci doma.

Če dom nima takih strokovnih delavcev, nudi mladoletniku pravno pomoč ustrezno strokovno usposobljena oseba zunaj doma, s katero sklene dom pogodbo.

XIV. NADZORSTVO NAD DOMOM

63. člen

Nadzorstvo glede zakonitega ravnanja z mladoletniki, ki ga opravlja Ministrstvo za pravosodje po 212. členu zakona, obsega zlasti:

- ugotavljanje, ali je ravnanje z mladoletniki v skladu s predpisi, zlasti glede humanega postopanja in spoštovanja človekovega dostojanstva,
- ugotavljanje, ali se izvajajo pravice, ki jim po tem zakonu niso odvzete oziroma omejene.

64. člen

Pri opravljanju nadzorstva ima pooblaščeni delavec Ministrstva za pravosodje pravico zahtevati ustna pojasnila od delavcev doma in mladoletnikov.

65. člen

O opravljenem nadzorstvu poda pooblaščeni delavec Ministrstva za pravosodje pisno poročilo, ki ga pošlje upravi in domu.

XV. POGOJNI ODPUST IN ODPUST MLADOLETNIKA IZ DOMA

66. člen

Vlogo oziroma predlog za pogojni odpust mladoletnika, za ustavitev vzgojnega ukrepa ali za nadomestitev tega ukrepa pošlje dom sodišču, ki je vzgojni ukrep izreklo (82. člen kazenskega zakonika).

Vlogi oziroma predlogu iz prejšnjega odstavka mora dom priložiti poročilo o doseženih rezultatih na področju prevzgoje ter napotke za morebitne nadaljnje ukrepe strokovnih služb, ki bodo po odpustu pomagale mladoletniku pri vključitvi v življenje in delo na prostosti.

Poročilo iz tega člena pošlje dom v vednost pristojnemu centru za socialno delo.

Pri posredovanju oziroma pripravi vloge oziroma predloga iz prvega odstavka tega člena in poročila iz drugega odstavka tega člena v zvezi z zaščiteno osebo dom sodeluje z enoto. Poročilo iz drugega odstavka tega člena praviloma ne vsebuje napotkov strokovnim službam za pomoč zaščiteni osebi po odpustu in se ne pošilja v vednost centru za socialno delo iz prejšnjega odstavka. Pomoč zaščiteni osebi po odpustu organizira enota v skladu z zakonom, ki ureja zaščito prič.

67. člen

Dom predlaga pristojnemu centru za socialno delo postavitev svetovalca mladoletniku, če se pričakuje, da se mladoletnik po odpustu iz doma ne bo mogel sam vključiti v življenje in delo na prostosti.

O postavitvi svetovalca iz prejšnjega odstavka obvesti pristojni center za socialno delo dom pred odpustom mladoletnika iz doma.

Prejšnja odstavka se ne uporabljata, če gre za zaščiteno osebo. Takemu mladoletniku pri vključitvi v življenje in delo na prostosti pomaga enota v skladu z zakonom, ki ureja zaščito prič.

68. člen

Mladoletniku je treba ob odpustu iz doma izročiti njegove predmete in denar, če ga ima na depozitu.

Ob odpustu iz doma se mladoletniku izda potrdilo.

V hišnem redu doma se natančneje predpiše postopek o odpustu mladoletnika iz doma.

O odpustu zaščitene osebe dom obvesti enoto, ki poskrbi za potrebne postopke in ukrepe v skladu z zakonom, ki ureja zaščito prič.

Pravilnik o izvrševanju vzgojnega ukrepa oddaje mladoletnika v prevzgojni dom (Uradni list RS, št. 73/00) vsebuje naslednjo končno določbo:

»XVI. KONČNA DOLOČBA

69. člen

Z dnem, ko začne veljati ta pravilnik, preneha veljati pravilnik o izvrševanju vzgojnega ukrepa oddaje v prevzgojni dom (Uradni list SRS, št. 3/79).

Ta pravilnik začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu RS.«.

Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o izvrševanju vzgojnega ukrepa oddaje mladoletnika v prevzgojni dom (Uradni list RS, št. 127/06) vsebuje naslednjo končno določbo:

»KONČNA DOLOČBA

22. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o izvrševanju vzgojnega ukrepa oddaje mladoletnika v prevzgojni dom (Uradni list RS, št. 74/09) vsebuje naslednjo končno določbo:

»KONČNA DOLOČBA

25. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.